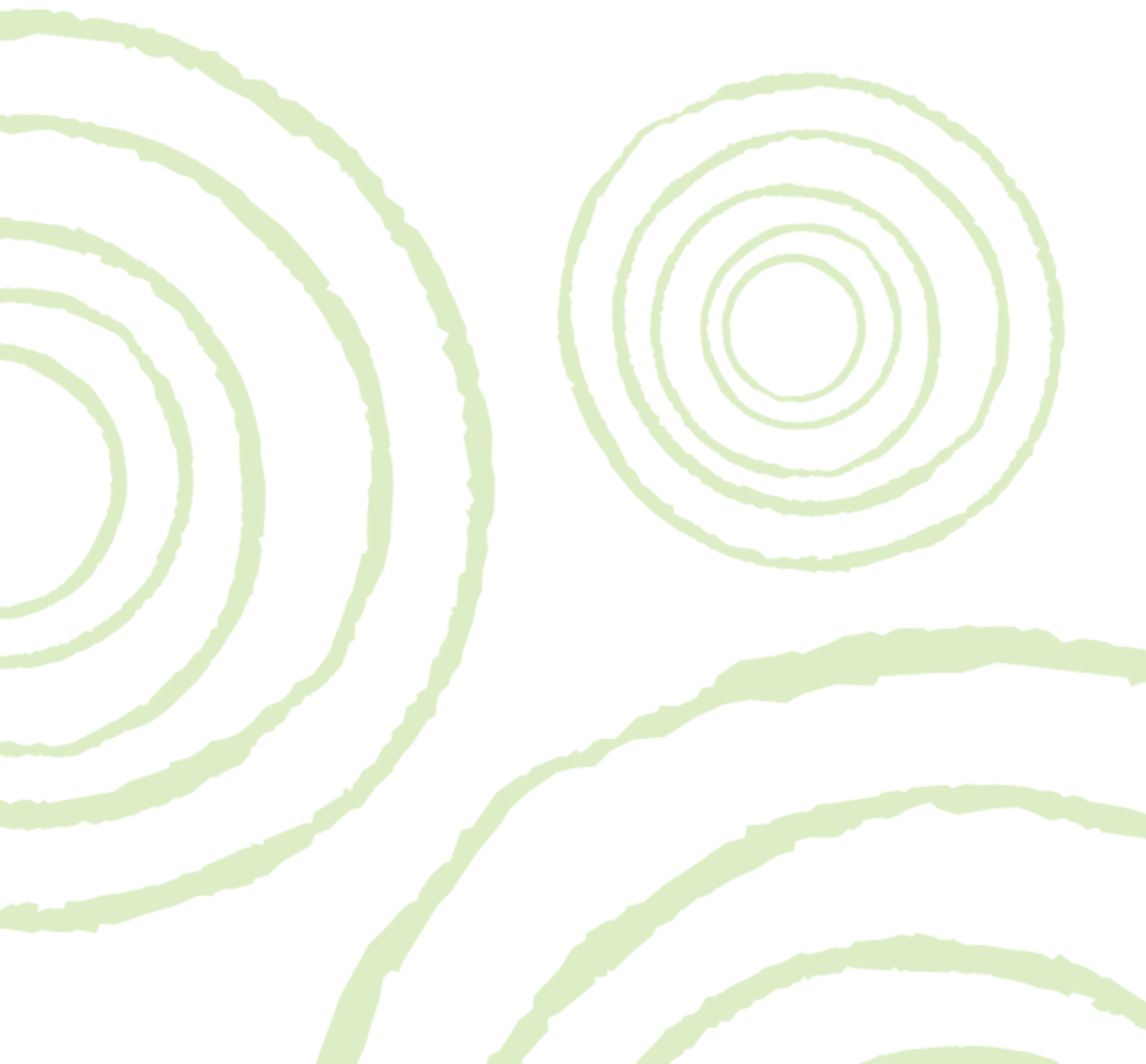

Aanvullend onderzoek vleermuizen en sperwer
In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Snoekstraat, Almere
Opsteller (s): J. Keyzer

Aanvullend onderzoek vleermuizen en sperwer In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Snoekstraat, Almere
Opsteller (s)	J. Keyzer
Datum	07-10-19
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20190925v01
Aantal pagina's	21
Opdrachtgever	De Alliantie Woningontwikkeling
Contactpersoon	F. Schielein
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Keyzer, J., 2019. Aanvullend onderzoek vleermuizen en sperwer. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Snoekstraat, Almere. Kenmerk ER20190925v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2019

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Onderzoeksvragen.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Beschrijving activiteit.....	7
2.1 Locatie.....	7
2.2 Beschrijving.....	7
2.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	8
2.4 Planning.....	8
3 Onderzoek beschermde soorten.....	9
3.1 Werkwijze.....	9
3.2 Volledigheid onderzoek.....	10
3.3 Resultaten aanvullend onderzoek.....	11
4 Effectbeoordeling.....	17
4.1 Vleermuizen.....	17
4.2 Sperwer.....	17
5 Conclusies en aanbevelingen.....	19
5.1 Conclusies.....	19
5.2 Aanbevelingen.....	19
6 Literatuur.....	21

1 Inleiding

In opdracht van De Alliantie Woningontwikkeling heeft Ecoresult B. V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en sperwer ter plaatse van de Snoekstraat te Almere.

1.1 *Aanleiding*

De aanleiding betreft de bouw van een woonzorgvoorziening binnen het plangebied waarvoor het plangebied compleet bouwrijp wordt gemaakt. Uit een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door Ecoresult B.V. in 2017¹ is gebleken dat in het plangebied potenties aanwezig zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis) en vaste rust- en verblijfplaatsen van sperwer. Zodoende was aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten beschreven.

1.2 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen en sperwer aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen en sperwer?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
5. Is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig?

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en

---

1 Keyzer, 2017.

aanbevelingen.

2 Beschrijving activiteit

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kom van de in de wijk Waterwijk, te Almere, gemeente Almere, Provincie Flevoland.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK.

2.2 Beschrijving

- Het plangebied wordt omgrensd door de Snoekstraat, Barracudastraat en Kreeftstraat.
- In het plangebied zijn gazons, speelweides (met speeltoestellen) met daarop solitaire bomen, een boomgroep met ondergroei en enkele hagen aanwezig.
- In het plangebied aanwezige bomen zijn eik, linde, wilg, berk, hazelaar, taxus, gewone esdoorn. Stamdoorsnede varieert sterk: van smal tot volwassen bomen.

Hoogte varieert van enkele meters tot 20 meter.

- Door het plangebied loopt een fiets/wandelpad heen.
- Bebouwing is binnen het plangebied afwezig.
- Open water (zoals vijvers) is afwezig. Ten zuiden van het plangebied ligt een grote waterpartij, de Leeghwaterplas.
- Groengebieden in de ruimere omgeving betreffen het Bos der Onverzettelijken en het Hanny Schaftpark.
- Het plangebied maakt deel uit van een woonwijk met flats en eengezinswoningen.

2.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

Het betreft de bouw van een appartementencomplex met 47 wooneenheden, geschikt voor bewoning door ouderen. De appartementen worden gesitueerd in een u-vorm rondom een centrale binnentuin met een kleine boomgaard. Hiertoe wordt alle beplanting gekapt en het plangebied bouwrijp gemaakt. Vervolgens zal het plangebied bebouwd worden.

2.4 *Planning*

De exacte planning van de voorgenomen ontwikkelingen is op dit moment nog niet bekend.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 *Werkwijze*

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en functioneel leefgebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2017). In de periode 15 mei t/m 15 juli was het onderzoek gericht op het vaststellen van aanwezigheid van zomerverblijfplaatsen. In de periode 15 augustus t/m 30 september was het onderzoek gericht op het vaststellen van paarverblijfplaatsen. Tijdens alle veldbezoeken is gekeken naar de aanwezigheid van functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied).

Sperwer: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van sperwer binnen het plangebied tussen 1 maart en 15 juli middels drie bezoeken conform de condities en methodiek van de telrichtlijnen van sperwer².

In tabel 1 en 2 is een overzicht gegeven van de het aanvullend onderzoek, de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van de betrokken soortgroepen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform de telrichtlijnen van sperwer en het vleermuisprotocol 2017. Er is gebruik gemaakt van batdetectors (Petterson D240X), opnameapparatuur (Edirol) en zaklamp en een verrekijker.

---

² <https://www.sovon.nl/nl/soort/2690>

Datum	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
25-03-2019	Vaste rust- en Verblijfplaatsen Sperwer	08:00 – 12:00	M. de Vries	8	0	4
02-05-2019	Vaste rust- en Verblijfplaatsen Sperwer	08:00 – 12:00	K van Veen	10	0	2
24-06-2019	Vaste rust- en Verblijfplaatsen Sperwer	08:00 – 12:00	M. van der Neut	25	0	2

Tabel 1: Onderzoeksmomenten sperwer met weergegevens gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld.

Datum	Type onderzoek	Onderzoek	Moment	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
21-05-2019	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21:38 – 23:38	M. van der Neut	12	0	3
26-06-2019	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	22:07 – 00:07	K van Veen	19	0	3
09-07-2019	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	03:29 – 05:29	K van Veen	15	0	2
27-08-2019	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	23:30 – 01:30	K de Vries	24	0	1
16-09-2019	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	22:30 – 00:30	K de Vries	14	0	1

Tabel 2: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek, met weergegevens van eigen waarnemingen in het veld.

3.2 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

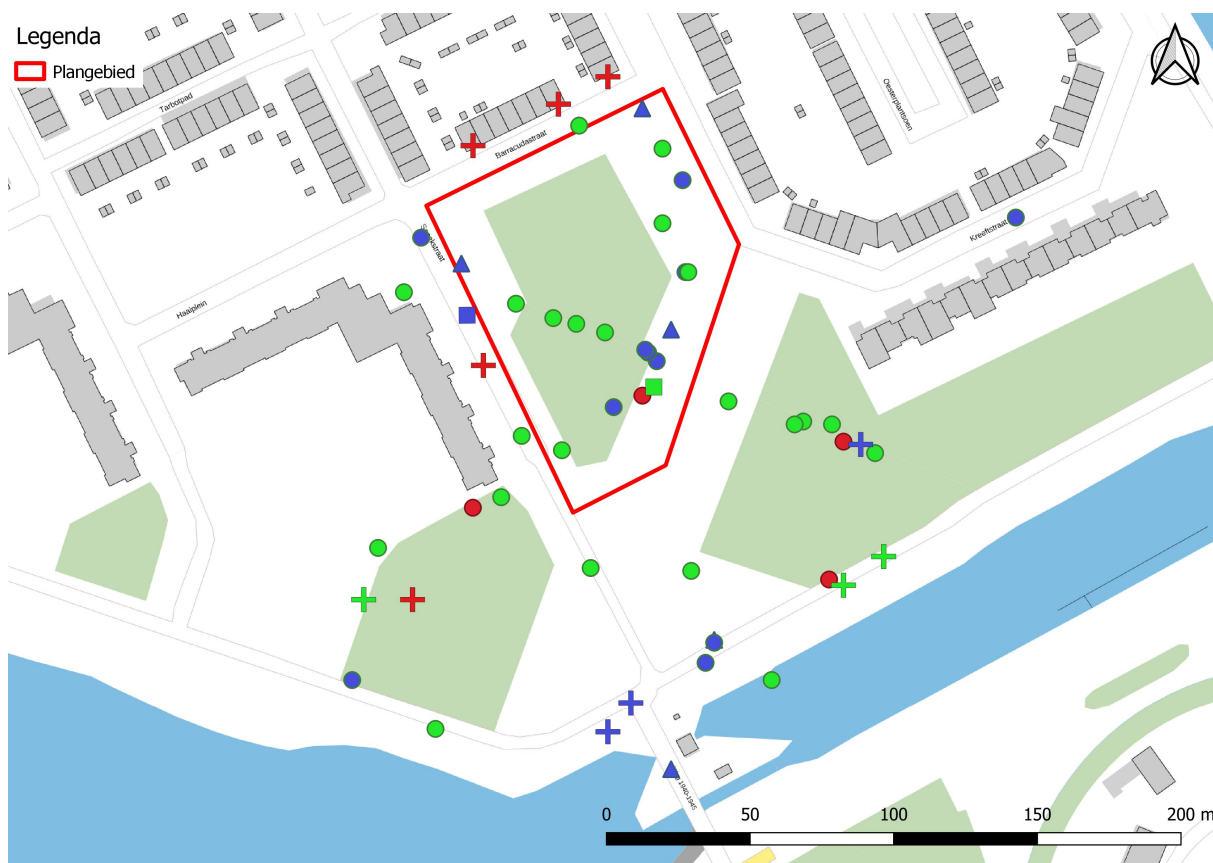
3.3 Resultaten aanvullend onderzoek

3.3.1 Vleermuizen

Aangetroffen soorten

Gedurende de veldonderzoeken zijn 4 vleermuissoorten waargenomen

- Gewone dwergvleermuis.
- Ruige dwergvleermuis.
- Rosse vleermuis.
- Laatvlieger

Afbeelding 2: Waargenomen vleermuizen in en rondom het plangebied.

De rondjes betreffen waarnemingen van gewone dwergvleermuis.

De kruisjes betreffen waarnemingen van ruige dwergvleermuis.

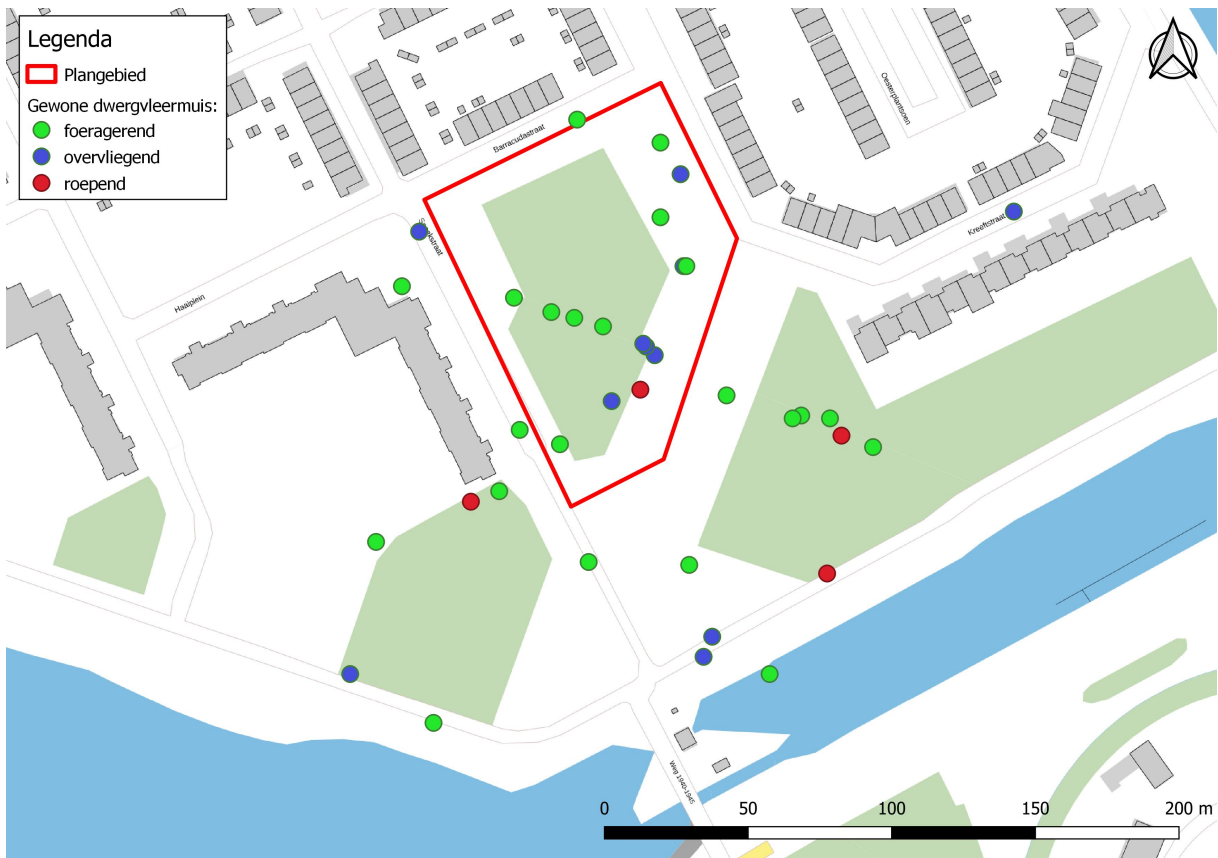
De driehoeken betreffen waarnemingen van rosse vleermuis.

De vierkanten betreffen waarnemingen van laatvlieger.

Kaartbron: PDOK.

3.3.1.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (zie Tabel 2) werden er 37 waarnemingen van gewone dwergvleermuis verricht (zie 3). In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Tijdens het aanvullend onderzoek zijn er buiten het plangebied geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld.

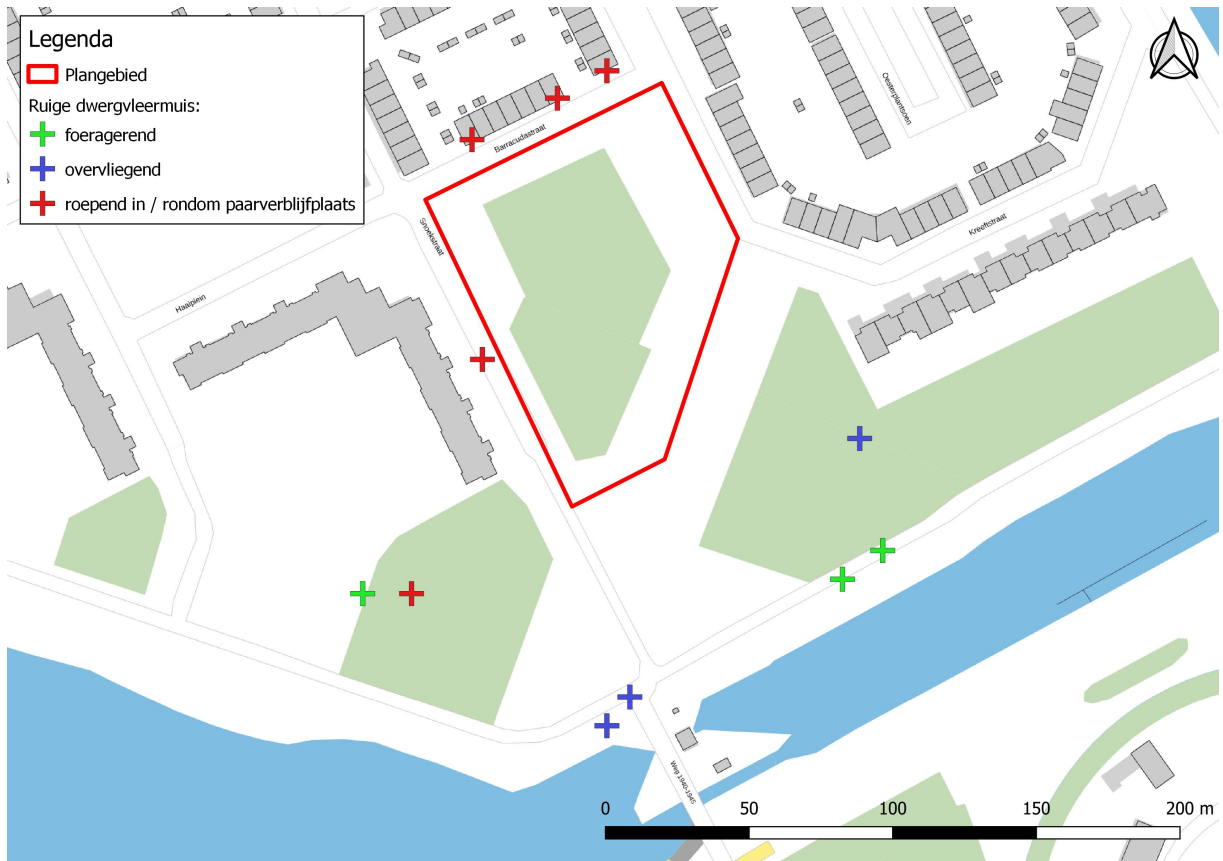
Afbeelding 3: Waargenomen gewone dwergvleermuizen en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

Toelichting:

- In en rondom het plangebied zijn foeragerende en overvliegende exemplaren van gewone dwergvleermuis waargenomen. Het ging hier om diffuus gebruik van het landschap met lage aantallen per veldbezoek. Het gebied wordt gebruikt echter gaat het niet om essentieel functioneel leefgebied. In de omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig.
- Rondom het plangebied zijn meerdere roepende exemplaren van gewone dwergvleermuis waargenomen echter waren deze niet te linken aan de bomen in het plangebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld in het plangebied.
- De overige waarnemingen betreffen overvliegende en foeragerende exemplaren welke diffuus gebruik maken van het plangebied en de directe omgeving van het plangebied.

3.3.1.2 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (tabel 3) werden er 11 waarnemingen van ruige dwergvleermuizen verricht (zie 4).

Afbeelding 4: Waargenomen ruige dwergvleermuizen en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

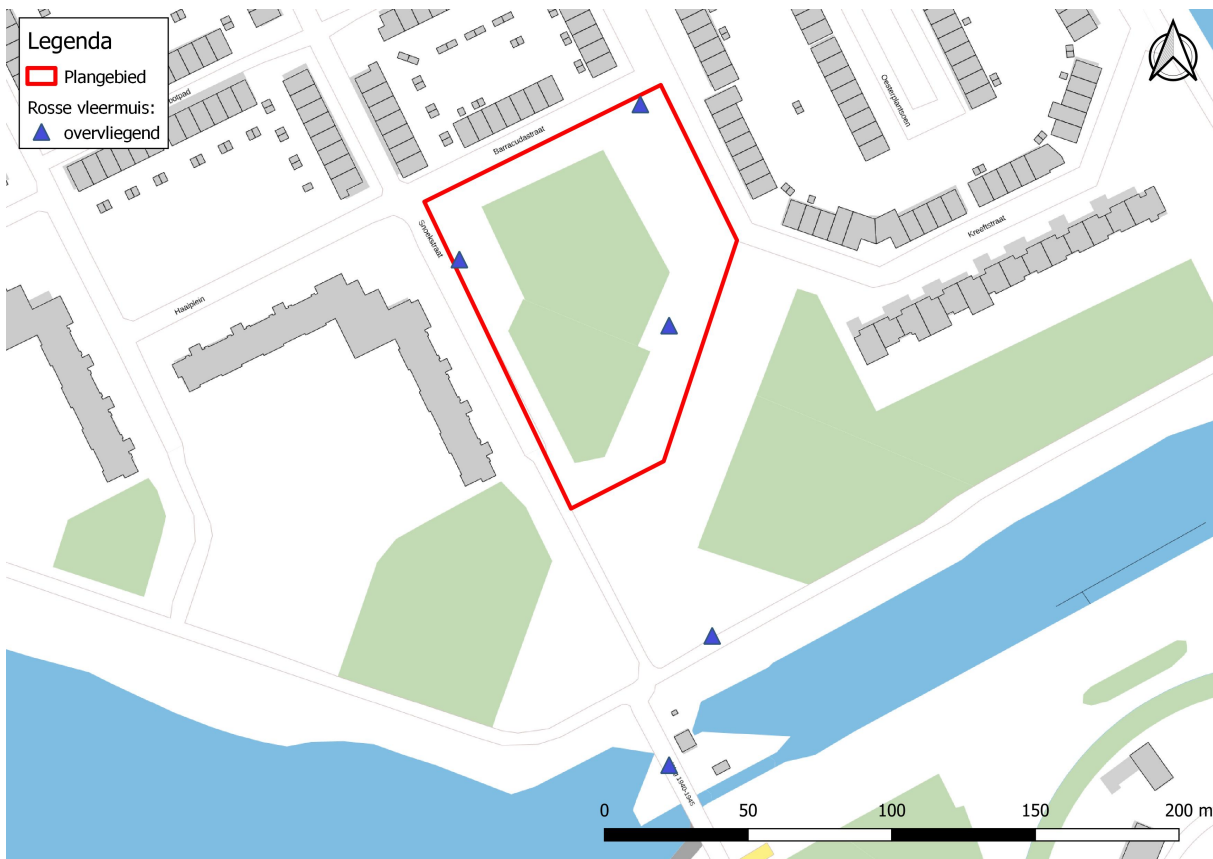
Toelichting:

- In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van foeragerende dan wel overvliegende ruige dwergvleermuizen.
- Rondom het plangebied zijn enkele foeragerende en overvliegende ruige dwergvleermuizen waargenomen.
- In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen aangetroffen. Deze bevinden zich o.a. op de gevels van Barracudastraat 14, Barracudastraat 16 en Kreeftstraat 2.
- Tijdens het veldbezoek op 16-09-2019 werd er een baltsend exemplaar voor de gevels van Snoekstraat 36 – 96 waargenomen. Dit exemplaar had verder geen binding met het plangebied.
- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig. Buiten het plangebied zijn minimaal 3 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.
- In en rondom het plangebied zijn enkele overvliegende exemplaren van ruige dwergvleermuis waargenomen. Het plangebied maakt geen deel uit van essentieel

functioneel leefgebied.

3.3.1.3 Rosse vleermuis

Tijdens de veldbezoeken 26-06-2019 en 27-08-2019 werden er in totaal vier overvliegende exemplaren van een rosse vleermuis waargenomen. Deze exemplaren vlogen hoog over en hadden geen binding met het plangebied.

Afbeelding 5: Waargenomen rosse vleermuizen en waargenomen gedrag.
Kaartbron: PDOK.

3.3.1.4 Laatvlieger

Tijdens de veldbezoeken 26-06-2019 en 27-08-2019 werden er in totaal twee exemplaren van laatvlieger waargenomen. Het exemplaar welke werd waargenomen op 26-6-2019 betrof een overvliegend individu (richting het zuiden). De andere waarneming op 27-08-2019 betrof een foeragerend exemplaar (zie Afbeelding 6).

Afbeelding 6: Waargenomen laatvliegers en waargenomen gedrag. Kaartbron: PDOK.

3.3.2 Sperwer

Tijdens de veldbezoeken op 25-03-2019, 02-05-2019 en 24-06-2019 zijn er geen waarnemingen gedaan van sperwer in en rondom het plangebied. Aanwezigheid van sperwer binnen het plangebied is hiermee uitgesloten.

4 Effectbeoordeling

4.1 *Vleermuizen*

In voorgaand hoofdstuk zijn de resultaten van het aanvullend onderzoek beschreven. In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Daarnaast maakt het plangebied geen deel uit van essentieel functioneel leefgebied. Er wordt diffuus gebruik gemaakt van het landschap en de directe omgeving. Het wegnemen van het groen in het plangebied zal geen effect hebben op de lokale vleermuispopulaties. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden.

4.2 *Sperwer*

In het plangebied zijn geen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van sperwer aanwezig. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 *Conclusies*

In opdracht van De Alliantie Woningontwikkeling heeft Ecoresult B. V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en sperwer ter plaatse van de Snoekstraat te Almere. De veldonderzoeken zijn uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante kennisdocumenten, door een ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van de specifieke soortgroepen. Dit onderzoek heeft de volgende resultaten opgeleverd:

Vleermuizen

- In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen.
- Het plangebied functioneert niet als essentieel functioneel leefgebied.
- Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen is niet nodig.

Sperwer

- In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van sperwer.
- Rondom het plangebied zijn tevens geen vaste rust- en verblijfplaatsen van sperwer waargenomen.

5.2 *Aanbevelingen*

5.2.1 **Zorgplicht**

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht ontstaan. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten

nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit houdt bijvoorbeeld in dat wanneer men in het werkterrein een egel aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

5.2.2 Natuur inclusief bouwen

Los van de onderzoeksresultaten, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van flora en fauna bij de toekomstige inrichting van het plangebied. Dit in het kader van de duurzame inrichtingsmaatregel: "inclusief inrichten voor flora en fauna". Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het ecologisch werkprotocol. Bij dit specifieke plangebied kan gedacht worden aan het creëren van permanente voorzieningen voor de huismus, gierzwaluwen en vleermuizen.

6 Literatuur

Meurs, F. A. van & Keyzer, J., 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Snoekstraat, Almere. Rapportkenmerk ER20170831v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)
<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017
<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>